

- Με τον Βασίλη Κασιμάτη και τον Δημήτρη Νικόλσκυ
- With Vasilis Kasimatis and Dimitri Nikolsky
- **Απομαγνητοφώνηση: Σελίδα 1 με 5 / Transcript: Page 5 till the end**

Απομαγνητοφώνηση

Ανδρική φωνή: Είναι τα Podcast του hoponinclusion.com.

Γυναικεία φωνή: Με τον Βασίλη Κασιμάτη, Διευθυντή Συλλόγου Συνδρόμου Down Ελλάδος και μέλος της ΚΟΙΝΣΕΠ Puzzle και τον Δημήτρη Νικόλσκυ, Διευθύνοντα Σύμβουλο στην Εστία, Κέντρο Κοινωνικής Φροντίδας Ατόμων με Νοητική Στέρηση.

Ανδρική φωνή: Αναπηρία; Μην κολλάς στα στερεότυπα. Συζητάμε χωρίς φίλτρα, όλα τα Τι, Πώς, και Γιατί που μας προβληματίζουν.

Δημήτρης Νικόλσκυ: Μιλάμε για δικαιώματα, δικαίωμα στη ζωή, δικαίωμα στη δουλειά, στην εργασία, δικαίωμα...στο να ζουν τα άτομα με αναπηρία μες την κοινότητα. Τι σημαίνει δικαίωμα; Πως το... πως...πως το σκεφτόμαστε; Είναι κάτι, το οποίο, το οποίο, έρχεται από το... από τα... τα θεία και λέμε, «Έχεις δικαίωμα.» Αποκτάται; Κυνηγιέται; Διεκδικείται; Δίνεται; Πολλές φορές, είναι θέμα, το οποίο, και εμείς, απ' την πλευρά μας, Βασίλη, και εσύ, με τεράστια εμπειρία στο χώρο αυτό, λέμε «Έχουμε δικαίωμα, έχει δικαίωμα στη ζωή.». Αυτό, φυσικά, το δικαιούμαι, έτσι;

Βασίλης Κασιμάτης: Κοίτα, για να μην κοροϊδευόμαστε, τελικά, η χάρτα με τα δικαιώματα είναι, μόνο και μόνο, ένα κείμενο και κάποιες όμορφες εικόνες, που το κάναμε και προσβάσιμο, κάνοντάς το άλλες μορφές, κάνοντάς το και ηχητικά. Στην πράξη, πάρα πολύ λίγα από τα δικαιώματα που αναφέρονται μέσα διασφαλίζονται. Εγώ, ας πούμε, για παράδειγμα, έμαθα χθες, ότι όποιος τελεί υπό δικαστική

συμπαράσταση, δε μπορεί να ψηφίσει. Και ότι, τον αφαιρούν από τον... τους... εκλογικούς καταλόγους. Οπότε, λοιπόν, το πρώτο, κιόλας, δικαίωμα, το δικαίωμα του «Ψηφίζω», το δικαίωμα του «Είμαι πολίτης.», το έχουν χαμένο.

- Αυτό που είπες τώρα, με τη δικαστική συμπαράσταση, το ξέρεις ότι, υπάρχει ένα τεράστιο ... υπάρχει, μάλλον, αστικός κώδικας, ο οποίος, περιγράφει τι ισχύει και τι δεν ισχύει. Πρέπει να γίνουν, όμως, πολλά πράγματα σε ότι έχει να κάνει με την κηδεμονία, δηλαδή, σε ότι έχει να κάνει με το λόγο και το πώς ενισχύεται ο λόγος και η ευθύνη, επίσης, ενός ατόμου με νοητική, κυρίως, αναπηρία, μιας και εκεί πέρα, είναι το μεγάλο θέμα. Και πρέπει να γίνουν πολλές δράσεις, δηλαδή, να φύγουμε από το μοντέλο της αντικαθιστώμενης διαδικασίας πάνω στο νόμο, να πάμε στην υποστηριζόμενη, έτσι, υποστηριζόμενη... υποστηρικτική διαδικασία, στο πώς να υποστηρίζεται το υποκείμενο, με υποχρεώσεις μα, φυσικά, και με πλήθος δικαιωμάτων.

- Πάλι, όμως, αρχίζουμε και κουβεντιάζουμε για κάποιον άλλον, για τον αντικαταστάτη, για τον κηδεμόνα, για το δικαστικό συμπαράστατη. Δε λέμε ότι, ο ίδιος, ο άνθρωπος, εξ αξιώματος, έχει το δικαίωμα να ψηφίσει. Το λέει το Σύνταγμά μας. Τι πάει να πει, πρέπει να δούμε τη δικαστική συμπαράσταση; Γιατί πρέπει να δούμε τη δικαστική συμπαράσταση; Αυτά, δεν ενδιαφέρουν τον άνθρωπο. Ο άνθρωπος, αύριο μεθαύριο, το Σεπτέμβρη Οκτώβρη, που θα 'χουμε εκλογές, θα πρέπει να πάει να ψηφίσει.

- Νομίζω, αυτό είναι μια πρόκληση, το ξέρουμε, πολύ καλά, και οι δυο μας και, στις επόμενες εκλογές, να αλλάξει, να βελτιωθεί έτσι ώστε, να μη μείνει κανένας εκτός του εκλογικού σώματος, που αυτό είναι, φυσικά, το ζητούμενο. Και, να πούμε ότι, είναι μια κοινωνία, η οποία δε δημιουργεί αποκλεισμούς, μια πολιτεία, η οποία, δε δημιουργεί... ανθρώπους, δεν τους αφήνει εκτός, από μια διαδικασία, που αφορά τις ζωές όλων.

- Ξέρεις, κουβέντιαζα προχθές με τον... με έναν κοινό μας φίλο, από την Ιρλανδία, με τον Vat και μιλάγαμε, ακριβώς, για το δικαίωμα των ανθρώπων να ψηφίζουν. Έλεγε, λοιπόν, ότι εκείνο που είναι το σημαντικότερο, ότι αυτό που είδανε στην Ιρλανδία, ότι, δουλεύοντάς το, βέβαια, και βέβαια, δουλεύεις με τους πολίτες, και βέβαια, έχεις μια εκπαίδευση των πολιτών σου, αν είσαι ένα κράτος που θέλεις να έχει εκπαιδευμένους πολίτες, που διεκδικούν τα δικαιώματά τους και τα ασκούν, τα δικαιώματά τους, εκεί. Μου έλεγε, λοιπόν, ότι, αυτό που παρατήρησαν είναι ότι, μετά από ένα εκπαιδευτικό, μεγάλο πρόγραμμα που έκαναν, The Right To Vote, είδαν ότι, οι άνθρωποι με αναπηρία, στο τέλος, ήξεραν πολύ περισσότερα από αυτούς χωρίς αναπηρία, για το ποιον ψήφιζαν και γιατί τον ψήφιζαν.

- Αυτό, δε μας εκπλήσσει. Φαντάζομαι, θα ναι κάτι.. θα 'χει μια καλή λογική. Πρέπει να γίνει κάτι. Ξέρεις, δηλαδή, πρέπει αν γίνει κάτι, το οποίο, θα πιάσουμε τις δράσεις και τις πολιτικές πάνω στο... στο... στον πυρήνα, στον ίδιο τον άνθρωπο. Δηλαδή, έτσι ώστε, αυτό, το οποίο, σχεδιάζεται, το οποίο, θέλει να γίνει, να γίνει πιο γρήγορα, να γίνει πιο αποτελεσματικά. Κανένας να μη μείνει εκτός, κανένας να μην αποκλειστεί. Και, όπως και εσύ, πολύ καλά, ανέφερες, ναι, φυσικά, δικαίωμα στο να... στο... εκλέγειν, στο εκλέγεσθε και είναι και θεσμικά κατοχυρωμένο. Πλέον, σήμερα στον ΟΗΕ, ξέρεις πολύ καλά, ότι το περιγράφει, το αναφέρει, το ονοματίζει, πρέπει να γίνει.

- Σε διακόπτω, πάμε σε άλλο δικαίωμα, εργασία. Έχει, ένας άνθρωπος με αναπηρία; Πάμε με τη νοητική αναπηρία, που την ξέρουμε και καλύτερα. Έχει ένας άνθρωπος με νοητική αναπηρία το δικαίωμα να εργάζεται; Τι δηλαδή, αυτό, που... επειδή είναι γραμμένο, γιατί σε κανένα άλλο, σε τίποτα άλλο δεν είναι, δε φαίνεται ότι είναι. Αμφιβάλλω αν, ο ένας άνθρωπος, στους 100 εργάζεται και αμφιβάλλω, αν αυτός ο ένας στους 100 ανθρώπους, βρήκε μόνος του την εργασία του, όπως θα έπρεπε να είναι. Κάποιος άλλος του την έδωσε και, συνήθως, για να λέμε την αλήθεια, είναι 2-3-4 μεγάλες πολυεθνικές, και πολύ καλά κάνουν, στο πλαίσιο της κοινωνικής τους πολιτικής, που τους προσλαμβάνουν, αλλά, μόνο έτσι, μπορεί, κάποιος, να βρει δουλειά.

- Οραία, εννοείται, πρέπει να εργάζονται, πρέπει να ενισχυθεί η απασχόληση, μιλάμε, φυσικά, τώρα, ειδικότερα, για τα άτομα με νοητική αναπηρία, έτσι, για τα άτομα με κινητική αναπηρία και άλλες μορφές αναπηρίας, υπάρχουν συγκεκριμένες πολιτικές δράσεις, μπαίνουν στο εργασιακό γίγνεσθαι. Στα άτομα με νοητική αναπηρία, πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία. Πρέπει να εκπαιδευτούν πολλοί, να εκπαιδευτούν οι εργοδότες, να εκπαιδευτούν οι γονείς, νομίζω, αυτοί, βάζουν, πολλές φορές εμπόδια. Δεν αφήνουν το παιδί τους, τον ενήλικα παιδί, γιατί και γονείς, πρέπει να ξέρουν, το παιδί τους, είναι ενήλικας, έχει δικαιώματα και ότι πρέπει να ενισχυθεί η παρουσία του μέσα στον επαγγελματικό χώρο. Άρα, πολλές φορές, γνωρίζουμε ότι βάζουν εμπόδια, φοβούνται, «Μη το παιδί, μην πάθει κάτι. Μην κάπως...», και, εκεί, πρέπει να ενισχυθεί. Να ενισχυθεί, ας πούμε, και με δράσεις και πολιτικές, όπως είναι ο σύμβουλος εργασίας. Ξέρω, πολύ καλά, ότι έχει εμπειρία σ' αυτό το κομμάτι, έχετε κάνει δράσεις και ενίσχυση της απασχόλησης ατόμων με νοητική αναπηρία. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει, και αυτοί, σε εισαγωγικά, να βοηθούνται. Να βοηθούνται, στην εργασιακή τους... στον εργασιακό τους χώρο.

- Δράσεις, κάναμε, δουλειές, δε βρήκανε οι άνθρωποι. Αυτό είναι το θέμα. Και, να 'μαστε ειλικρινείς, και ας αφήσουμε την εργασία. Πάμε στο επόμενο, που ξέρω ότι αρέσει και στην Αθηνά. Η προσωπική ζωή. Ειλικρινά, αυτή τη στιγμή, γνωρίζοντας, Δημήτρη, και ξέρω ότι ξέρεις, υπάρχουν 60 στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης στην Ελλάδα.

- Με, περίπου, 400 οφελ...ενοίκους...

- 400 ενοίκους. Ποιος από τους... πόσες... πόσοι, απ' αυτούς, τους 400 ανθρώπους, έχουν ένα κλειδωμένο συρτάρι, στο χώρο εκείνο; Όχι δωμάτιο, συρτάρι. Για πες μου. Ακούω ποσοστό.

- Δεν ξέρω. Υποθέτω ότι θα ναι απειροελάχιστο και, αυτό, έχει να κάνει με μια αλλαγή νοοτροπίας, που πρέπει να έρθει. Δηλαδή, μιλήσαμε, και μιλάμε, για στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, για υποστήριξη στη διαβίωση πρέπει, όμως, να υπάρξει και υποστήριξη της αυτονομίας των ενοίκων. Δηλαδή, οι ένοικοι, πρέπει να 'χουν το δικό τους χώρο, να ναι εκπαιδευμένοι στο να συμβάλλουν σε αυτό, να έχουν περισσότερη δυναμική παρουσία μέσα στην κοινότητα και να νιώθουν και να τους αντιμετωπίζουν ότι, ναι, έχουν το δικαίωμα στο να μένουν και μόνοι τους. Στο να μένουν και μόνοι τους και να κάνουν πράγματα μόνοι τους, χωρίς να πηγαίνουν κάπου, επειδή κάποιος τους το επιβάλλει. Φυσικά, αυτό δε..δε διαφωνούμε, συμφωνούμε, πρέπει να αλλάξουν πράγματα και, νομίζω, είναι στο χέρι κάποιον ανθρώπων, να τα βελτιώσουν.

- Πάντως, το να κουβεντιάζουμε, αυτή τη στιγμή, δύο άνθρωποι που, πολλά πολλά χρόνια, δουλεύουν με ανθρώπους με αναπηρία και να λέμε ότι, στους 400 ανθρώπους, είναι απειροελάχιστο, όπως είπες,

το ποσοστό των ανθρώπων που έχουν κλειδωμένο κάτι και δεν είναι όλη διαφανής η ζωή τους, δεν είναι διάφανη, δεν είναι προσβάσιμη στο να τη βλέπει, απ' όλες τις πλευρές, ο καθένας, είναι, πραγματικά, μιλάμε, ίσως από τις μεγαλύτερες ...

- Υποθέτω, όμως, ότι...

- Ναι.

- ρωτάω το Βασίλη γιατί, είναι χρόνια στο χώρο αυτό, και χρόνια και κοντά σε στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης. Σίγουρα, υπάρχουν και πάρα πολλά θετικά, έτσι; Πάρα πολλά θετικά, το τι συμβαίνει μέσα σε ένα σπίτι, σε μια στέγη, σε μια στέγη. Δηλαδή, δε θεωρώ ότι, εκεί, αυτός ο μικρός περιορισμός, όπου υφίσταται, μπορεί, ας πούμε, να... να αμαυρώσει μια μεγάλη προσπάθεια που γίνεται. Και, φυσικά, μεγάλη ευθύνη, έχουν αυτοί, οι οποίοι, είναι υπεύθυνοι για τις στέγες. Όντας υπεύθυνοι για τη στέγη, τη λειτουργία της και οι άνθρωποι, οι οποίοι, έχουν την ευθύνη της λειτουργίας, και όχι, να πούμε, την ευθύνη της ζωής κάποιων άλλων. Η ευθύνη της ζωής κάποιων άλλων, περιορίζεται, μόνο, θα μπορούσαμε να πούμε, σε μια ασφαλή διαμονή.

- Επειδή το πας εκεί, θα πήγαινα σε άλλο δικαίωμα. Αλλά, πες μου, αν, τελικά, οι άνθρωποι με αναπηρία, και με κάθε αναπηρία, στην Ελλάδα...

- Δε θυμάμαι με άλλη μια χάρτα, πόσα δικαιώματα έχει.

- Ναι, ναι, έχει.. έχει παραπάνω από 27, νομίζω. 27, νομίζω ότι είναι. Αλλά, το δικαίωμα του να πάρεις απόφαση για τη ζωή σου. Και, ειλικρινά, πιστεύω, ότι αυτό, δεν είναι μόνο στη νοητική αναπηρία αλλά, είναι και σε όλες τις αναπηρίες, σε όλες τις μορφές αναπηρίας. Και στην κινητική και στην αισθητηριακή, δεν έχεις το δικαίωμα των αποφάσεων της ζωής σου. Και, αν αυτές που έχεις, κατορθώσεις και πάρεις κάποιες, είσαι δακτυλοδεικτούμενος, ότι «Α, τι ωραία τα κατάφερε ο Βαγγέλης.», «Είδες, ο Βαγγέλης, τα κατάφερε.», Αλλά, από κει και πέρα, ο πολύς ο κόσμος, δεν έχει το δικαίωμα να διαλέξει σχολείο, δεν έχει δικαίωμα να διαλέξει δουλειά, δεν έχει δικαίωμα να διαλέξει σα ποια πολυκατοικία θα μείνει.

- Υποτίθεται, μιλάμε, τώρα, για, ίσως...

- Αποφάσεις ζωής.

- ...για κάποια νοητική αναπηρία, δε μιλάμε για άλλους... άλλες μορφές αναπηρίας.

- Για όλες τις μορφές αναπηρία.

- Όλοι... όλοι, έχουν δικαίωμα και να πάρουν αποφάσεις και να επιλέξουν και έχουν και το δικαίωμα στην επιλογή και στο δικαίωμα στο να απολαμβάνουν και να 'χουν τις συνέπειες των επιλογών τους.

- Δημήτρη, στην Αθήνα, σε πόσες πολυκατοικίες θα μπορούσε να ζει ένας άνθρωπος με κινητική αναπηρία;

- Λοιπόν, μιλάμε για προσβασιμότητα τώρα, στο χώρο.

- Προσβάς... Η προσβασιμότητα, είναι ένα πρόβλημα. Έχει, λοιπόν, το δικαίωμα να επιλέξει που ζει; Όχι, δεν έχει.

- Είναι περιορισμένος ο χώρος, αλλά δεν είναι μόνο στην Αθήνα. Και το λέω, δε θέλω γίνομαι ότι, εγώ...

- Εγώ, λέω για την Αθήνα.

- ...ότι, η Ελλάδα, είναι ...είμαστε οι χειρότεροι ή καλύτεροι. Είμαστε, εκεί που είναι πάρα πολλές χώρες. Δηλαδή, πόσες... Ξέρεις πολύ καλά, ταξιδεύεις, πόσες πόλεις, πηγαίνεις και βλέπεις, ας πούμε, τα κτίρια, έτσι; Μπορεί να 'χουν προσβάσιμες υποδομές, κτίρια, τα οποία, ζουν κάτοικοι, που απορούμε, και εμείς, πως μπορεί να κινηθεί, εκεί, με ασφάλεια.

- Αυτό, όμως, εμένα, δε με ενδιαφέρει. Αν υπάρχουν και άλλες χώρες που, και αυτές, δεν είναι προσβάσιμες ή, και αυτές, δε δίνουν το δικαίωμα τα να πάρει, ό άλλος, αποφάσεις ζωής, δεν το κάνει καλύτερο, για μένα.

- Όχι, δεν το κάνει καλύτερο.

- Δε συγκρίνω το κακό με το χειρότερο.

- Σίγουρα. Δεν το συγκρίνω με αυτό. Απλά, λέμε ότι υπάρχει μια πρακτική, φυσικά, θα γίνονται πολλά πράγματα, είναι ευθύνη της πολιτείας να τα κάνει, να τα σχεδιάσει, υπάρχει ένας νόμος, ο οποίος, λέει ότι πρέπει να υπάρχει, υποχρεωτικά, τα κτίρια, τα δημόσια, να είναι προσβάσιμα, τα κτίρια, τα ιδιωτικά, υπάρχει, επίσης, και εκεί πέρα, μια θεσμική υποχρέωση, και αυτά, να ναι προσβάσιμα. Και, ο αγώνας, είναι συνεχής. Δεν είναι κανένας πίσω, σε αυτό γιατί στέκεται και λέμε ότι

- Συμφωνώ.

- ... όλα είναι δανεικά. Εδώ μιλάμε για... δεν υπάρχουν προσβάσιμοι, πολλές φορές, χώροι άθλησης.

Ανδρική φωνή: Κοινωνική ένταξη; Τα εμπόδια που, εμείς, ως κοινωνία, δημιουργήσαμε και ανεχόμαστε. Φτάνει πια. Καιρός για λύσεις.

Για να μη χάσετε κανένα επεισόδιο από τα podcast του Hop On Inclusion, ακολουθήστε μας στο Spotify, Google Podcast, Apple Podcast, Podbean, και φυσικά στο hophoninclusion.com.

Transcript

Male Voice: These are the www.hophoninclusion.com podcasts

Female voice: With Vassilis Kasimatis, Director of the Down Syndrome Association of Greece and member of KOINSEP Puzzle and Dimitris Nikolsky, managing director at Estia, a social care center for people with intellectual disabilities.

Male voice: Disability? Don't stick to stereotypes. We discuss without filters all the Whats, Hows and Whys that trouble us.

Dimitris Nikolsky: We are talking about rights, the right to life, the right to work, the right for people with disabilities to live in the community. What does right mean? What do we think about this? Is it something, which comes from the... the divine and we say, "Do you have a right?" Is it acquired? Is it something we can ask for? Is it claimed? Is it given? Many times, it is a matter, which, both Vasilis and I,

with your vast experience in this field, say "We have a right, it is the right to life." I, of course, am entitled to that, correct?

Vassilis Kasimatis: Look, let's be honest here, after all, the charter of the rights is only a text and some beautiful images, which we have made accessible, made it in other forms, made it audio as well. In practice, very few of the rights listed therein are guaranteed. I, let's say, found out yesterday that anyone who is under judicial support cannot vote. And because of that they removed him from the electoral registries. So, the very first right, the right of "I vote", the right of "I am a citizen", is lost.

– What you just said now, about judicial support, you know, there is probably a civil code which describes what is valid and what is not valid. However, many things must be done in regards to guardianship, that is, in regards to speech and how to strengthen speech and responsibility of a person with an intellectual disability, since that is the big issue. And many actions must be taken, to move away from the model of the replaced legislation, to go to a more supported procedure and in how to support the subject, through its obligations and through a number of rights.

- Again, however, we are talking about someone else, about the substitute, about the guardian, about the judicial supporter. We are not claiming that the man himself, ex officio, has the right to vote. Our Constitution says it is so. What does that mean, do we need to seek legal support? Why should we look for legal support? These things are of no interest to the person involved. The person, the day after tomorrow... September, October, when we have elections, should be able to go and vote.

- I think that this is the challenge and we both know it very well. In the next election, it should change, improve so that no one is excluded from the electoral body, which, of course, is the point. And then we can say that we live in a society that does not create exclusions, a state that does not leave people out of a process that concerns everyone's lives.

- You know, the day before yesterday I was chatting with a mutual friend of ours from Ireland, Pat, and we were talking about people's right to vote. So, he was saying that the most important thing that they have observed in Ireland is to have educated citizens. Of course, you must work with people to educate them if you want a state with citizens who claim their rights and exercise them. Pat was telling me that what they noticed is that after a big educational program that they held, "The Right to Vote", they noticed that people with disabilities knew a lot more about who they were voting for and why they were voting for him/her than people without disabilities.

- This does not surprise me. I imagine, it is something that is logical. Something has to be done. You know, if something is to be done, we need to create actions and policies at the very core, for each person. In this way whatever is planned, whatever needs to be done, can be done faster, can be done more efficiently. No one should be left out, no one should be excluded. And as you mentioned the right to vote... to be elected should be institutionally guaranteed. Now at the UN, this is exactly what is described, mentioned, named, what must be done.

- I'm interrupting you, let's talk about another right, the right to work. Does a person with a disability have that right? Let's go with intellectual disability, which we know better. Does a person with intellectual disability have the right to work? Just because it is written legislation, it does not mean that

it is implemented. I doubt that 1 disabled person in 100 is working and I also doubt that that one person found his/her job by himself, as it should be. Someone else gave them this opportunity and, to be honest, they are usually 2-3-4 large multinational companies, within the framework of their social policy, who hire them. But, only in this way, can a person with intellectual disability find a job.

- Fine, of course, they must work, and employment must be strengthened. Up to now we have been talking about people with intellectual disabilities. Now, people with physical disabilities and/or other disabilities, there are specific political actions for them to enter the work force. The mindset for people with intellectual disabilities needs to change. For this to happen, many people must be trained, employers must be trained, parents must be trained, I think they are the ones who often put-up obstacles. These parents do not allow their child, their adult child, to work. They must realize however that he/she has rights and that his presence in the professional field must be strengthened. So, many times, we know that they put up barriers because they are afraid. "Don't let the child go, I don't want him to get hurt". But his/her rights to employment must be reinforced, to be strengthened, through actions and policies, and with the help of an employment advisor. I know very well that you have experience in this area, and you have taken actions to strengthen the employment of people with intellectual disabilities. At the same time, however, the people with disabilities must be helped and supported in their workplace.

- We have done a great deal of actions, but people still haven't found a job. And unfortunately, that's the point. Let's be honest, and let's move on from work and go on to the next topic, which I know Athena likes, too. Personal life. Honestly, right now Dimitris, and I know you know this fact, there are 60 assisted accommodations in Greece.

- With, approximately, 400 beneficiaries...

- 400 beneficiaries... and how many of them, these 400 people, have no privacy not even a locked drawer in that place? Not a room, a drawer. Tell me. I want to hear a percentage.

- I don't know. I suppose it is infinitesimal. So, this must change, we must change this mentality and this change must come soon. In other words, we must also talk about the support for the autonomy of these occupants. That is, the beneficiaries must have their own space and they must be trained to contribute to it, to have a more dynamic presence in the community. They also must have the right to have their own space and privacy. In other words, to be able to live alone and do things on their own, without someone imposing rules on them. I think we both agree that things have to change.

- However, we are 2 people who for many, many years, have been working with people with disabilities and for us to say that, out of 400 people, the percentage of people who have a locked drawer and whose life is transparent and accessible is infinitesimal ...that really is the greatest problem...

- I ask Vassilis why this happens, because he has been working in this area for years and has been close to supported living houses for years. There are surely plenty of positive aspects too, right? That is, I don't think that these small limitations, where they exist, can tarnish the great effort that is being made. And, of course, those who are in charge of the accommodations have great responsibility: being responsible

for the house, its operation and the occupants, but not the responsibility of someone else's life, only for safe living conditions.

- Since you are talking about rights, I would like to talk about another right. But tell me, after all, do people with disabilities, any disability, in Greece...

- Now I don't remember the other legislation, about how many rights there are.

- Yes, yes, it has... more than 27, I think. But the right to make a decision about his/her life is limited. And, frankly, I believe that this is not only happening with intellectual disability but also with all disabilities. In both physical and sensory disabilities, you do not have the right to make decisions about your life. And even the ones you do have, people point you out and say, "Vangelis managed so well" and "You see, Vangelis, he succeeded.". But, after that, he doesn't have the right to choose a school, he doesn't have the right to choose a job, he doesn't have the right to choose which apartment building he'll live in.

- Supposedly, we are talking, now, about...

- Life decisions.

- ...about intellectual disabilities, we are not talking about other disabilities.

- About all disabilities.

- Everyone... everyone, has the right to make decisions and have the right to choose and enjoy the consequences of their choices.

- Dimitris, in Athens, in how many apartment buildings could a person with a physical disability live in?

- Well, we're talking about accessibility now, in regards to space.

- Accessibility... Accessibility is a problem. So, does he/she have the right to choose where he/she lives? No, he/she does not.

- The space is limited, but not just in Athens. And I say this, I don't want to sound like...

- I am talking about Athens.

- ... that in Greece ... we are the worst or the best. We are now where many countries are too. I mean, you travel, in how many cities where you go, do the buildings have accessible infrastructure? And we also wonder, how is it possible for the disabled to move around safely there?

- This, however, does not interest me. If there are other countries that are also not accessible, or they do not give the disabled person the right to make life decisions... it does not make it better for me.

- No, it doesn't make it better.

- I don't compare bad with worse.

- For sure. I don't compare it either. Simply said, we say that there is a “promise”, of course, that many things will be done. It is the state's responsibility to accomplish them, to plan them and there is a law, which says that there must be accessible buildings, both public and private. So, the struggle is on-going.

- Agreed.

- Here we are talking about... that there are often inaccessible sports areas.

Male voice: Social Inclusion? The barriers that we as a society have created and tolerated...Enough! Time for solutions.

To never miss an episode of the Hop On Inclusion podcasts, follow us on Spotify, Google Podcasts, Apple Podcasts, Podbean, and of course hoponinclusion.com.